

Кінах Наталія

Тернопільський національний економічний університет
(науковий керівник: д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу Монастирський Г.Л.)

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ

Успішний розвиток державного управління розвитком фізичної культури і спорту, соціально-економічних та правових основ організації державної служби в цій галузі визначальною мірою залежить від дослідження та узагальнення передового світового досвіду й імплементації в законодавство України адаптованих до реалій сьогодення окремих правових норм. Отже, не викликає жодних сумнівів значимість та актуальність діагностики закордонних практик державного управління розвитком фізичної культури і спорту (далі – ФКС).

Окремим аспектам процесу державного управління галузі ФКС, у тому числі й за кордоном, присвячено низку наукових праць, а саме: визначенню напрямів і технологій підготовки фізкультурних кадрів різних спеціальностей сфери ФКС у всьому світі [1]; нормативно-правовому забезпеченню у сфері ФКС у Європі [2] тощо. Водночас низка проблемних питань залишились поза увагою вчених, зокрема тих, що пов'язані з дослідженням організаційних і правових засад, вимог до державного управління галуззю ФКС за умов сучасності та в економічно розвинених країнах світу.

Вивчення досвіду провідних країн світу в частині організації державного управління галуззю ФКС, ідентифікація меж державно-правового регулювання останньої, особливостей регулювання відносин між учасниками фізкультурно-спортивного руху, соціального забезпечення та гарантій спортсменів, а також досвіду організації роботи з матеріально-технічного, кадрового, фінансового, медичного забезпечення діяльності такої галузі, правового регулювання організації спонсорства та спортивного маркетингу, державної боротьби із допінгом у спорті вищих досягнень тощо має забезпечити належний рівень розвитку ФКС. Крім того, воно має сприяти широкому залученню громадських організацій до управління аналізованою галуззю, визначенню їх ролі та місця в цих процесах, окреслити правове коло повноважень учасників управлінського процесу, забезпечити визначення перспективних напрямів розвитку ФКС в Україні.

Як свідчать результати наукових досліджень [1; 2], значущість ФКС для суспільства у сфері виховання, освіти, економіки, охорони здоров'я, національної безпеки усвідомлюється всіма розвинутими країнами світу Вони з

метою розвитку ФКС всебічно сприяють удосконаленню нормативно- правової бази державного управління, організації дієвої державної служби. Підтвердженням цілеспрямованої та комплексної законодавчої діяльності провідних країн світу в царині спортивного права є прийняття національних законів про спорт, фізичну підготовку та спортивну діяльність, які з'являються в 40-х рр. ХХ ст. Так, у 1937 р. у Великій Британії прийнято Закон про фізичну підготовку та рекреацію, у 1942 р. в Італії – Закон про спорт, у 1961 р. у Канаді й Японії – закони про фізичну підготовку та любительський спорт та ін. [1; 2]. До початку 90-х рр. більшість провідних країн світу затвердили відповідні закони, а законодавча діяльність щодо їх удосконалення стала постійним об'єктом уваги прогресивних кіл суспільства. Зважаючи на завдання дослідження нами будуть розглянуті загальні основи організації державного управління та діючі нормативно-правові акти, що регламентують суспільні відносини у сфері ФКС провідних країн світу.

Підводячи підсумки проведеного дослідження з питань організації державного управління та аналізу основних правових актів у сфері ФКС, можемо констатувати, що в усіх провідних країнах світу значна увага приділяється розвитку й урегулюванню повсякденних питань діяльності такої сфери та фізичному вихованню молоді, її оздоровленню. В усіх розглянутих нами державах управління ФКС є пріоритетним і здійснюється, здебільшого, центральними державними виконавчими органами влади. Відмінність, на наш погляд, полягає лише в ступені децентралізації та фокусуванні певних повноважень із державного управління галуззю ФКС на рівні суб'єктів федерації або інших територіально-адміністративних одиниць.

Правові акти за кордоном, насамперед, спрямовані на впорядкування діяльності суб'єктів ФКС, їх відносин із державою, визначення механізмів фінансового, кадрового та інших видів забезпечення, соціальних гарантій в зазначеній галузі, а також боротьбі з насильством у спорті, протидії вживанню заборонених речовин, питанням тендерної рівності. З огляду на це актуальним залишається питання розробки дієвої організаційної структури державного управління галуззю ФКС в Україні, національного спортивного законодавства, яке б ураховувало особливості, менталітет і духовну спадщину нашого народу, стан та перспективи розвитку цієї галузі й економічні, соціальні можливості держави.

Використані джерела

1. Гасюк І. Л. Механізми державного управління фізичною культурою та спортом України : автореф. дис. ... д.держ.упр. : 25.00.02 [Електронний ресурс] / І. Л. Гасюк ; Хмельницький ун-т управління та права. – Хмельницький, 2013. – Режим доступу : <http://mydisser.com/ru/catalog/view/386/822/17080.html>.

2. Кононович В. Г. Нормативно-правові засади державного управління у сфері фізичної

культури і спорту на прикладі європейських країн [Електронний ресурс] / В. Г Кононович // Державне будівництво. – 2013. – № 1. – Режим доступу : <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/db/2013-1/index.html>.

Кланца Андрій

Тернопільський національний економічний університет
(науковий керівник: д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу Мельник А.Ф.)

УДОСКОНАЛЕННЯ РЕСУРНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДУ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Одним з основних системних чинників, які суттєво впливають на ефективність функціонування будь-якого закладу охорони здоров'я, як наслідок, на його динамічний розвиток, є ресурсне забезпечення поточної та перспективної діяльності. Під впливом саме цього чинника має досягатися така важлива умова стабільно тривалої й ефективної діяльності закладу охорони здоров'я як збалансованість між потребами діяльності та ресурсами, які їх забезпечують.

Потреби, як правило, носять необмежений характер, на відміну від ресурсів, обмежених через їхню відсутність як таку або через складність отримання. Для дотримання цієї умови заклад охорони здоров'я має визначити й реалізувати системно пов'язані етапи процесу ресурсного забезпечення, запорукою чого є побудова надійного механізму, покликаного створити основу для розроблення системи інституційних елементів, необхідних для розподілу і перерозподілу ресурсів закладом охорони здоров'я та його структурними підрозділами, а також трансформації ресурсів з однієї форми в іншу.

До найпоширеніших проблем ресурсного забезпечення закладів охорони здоров'я слід віднести: відсутність нормативів ресурсного забезпечення діяльності досліджуваної медичної установи; недостатнє ресурсне забезпечення потреб медичної установи, зокрема: низький рівень бюджетного фінансування, кадрового забезпечення, зношеність матеріально-технічної бази; невідпрацьованість організаційно-економічного механізму формування та використання ресурсного потенціалу досліджуваної медичної установи; відсутність дієвих стимулів до раціонального використання наявних ресурсів тощо. Однак можливості удосконалення зазначеної сфери суттєво обмежені наявними фінансовими ресурсами держави, що призводить до необхідності пошуку нових інструментів, методів і механізмів управління ресурсним забезпеченням закладів охорони здоров'я. До одного із перспективних механізмів удосконалення організації ресурсного забезпечення закладів охорони здоров'я можна віднести механізм державно-приватного партнерства.